

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Petry Venclové, Ph.D. a JUDr. Aleše Korejtky v právní věci **žalobce: AVAX Holding CZ, s. r. o.**, se sídlem Roháčova 145/14, 130 00 Praha 3, IČ: 291 39 066, zast. JUDr. Pavlem Holubem, advokátem se sídlem Kopečná 14, 602 00 Brno, proti **žalovanému: Krajský úřad Pardubického kraje, se sídlem Komenského nám. 125, Pardubice 532**, v řízení o žalobě proti rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje ze dne 04.03.2015, č. j. KrÚ 14578/2015/ODSH/13,

t a k t o :

- I.** Žaloba **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému se toto právo nepřiznává.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se včasnou žalobou domáhal soudního přezkumu v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „*správní řád*“) zamítl odvolání žalobce a jako věcně správné potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Pardubic, Odboru správních agend, oddělení přestupků (dále také jen „*správní orgán prvního stupně*“), ze dne 04.02.2015, č. j. OSA-P-7503/14-D/31, podle něhož se jako provozovatel motorového vozidla tovární značky Seat, RZ „X“, dopustil správního deliktu podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000

Sb., o provozu na pozemních komunikacích, v platném znění (dále jen „*zákon o silničním provozu*“), když nezajistil, aby nebyly porušeny povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích (dále také jen „*pravidla silničního provozu*“). K tomu došlo tak, že blíže nezjištěný řidič vozidla ve vlastnictví žalobce tovární značky Seat, RZ „X“, dne 28.05.2014 v 11:10 hodin na ulici Jiřího z Poděbrad v Pardubicích zaparkoval vozidlo v rozporu s ustanovením § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, čímž se tento nezjištěný řidič dopustil přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Žalobci byla za tento správní delikt uložena pokuta ve výši 1.500 Kč a uložena povinnost nahradit paušální částku nákladů řízení ve výši 1.000 Kč. **Žalobce odůvodnil žalobu následujícím způsobem:**

Předmětem podnikání žalobce jako obchodní společnosti je půjčování vozidel, což správním orgánům obou stupňů dokládal výpisem z živnostenského rejstříku již během správního řízení. Žalobce správnímu orgánu prvního stupně také podal vysvětlení, v němž přesně označil totožnost osoby, které bylo vozidlo v rámci jeho podnikatelské činnosti zapůjčeno v době spáchání přestupku, což doložil i kopií nájemní smlouvy. Ani správní orgán prvního stupně ani žalovaný správní orgán však skutečnost, že vozidlo bylo řidiči zapůjčeno v rámci podnikání žalobce, nijak nerefletovaly. Žalobce je přitom názoru, že vynaložil veškeré možné úsilí, které po něm lze spravedlivě požadovat, aby označil řidiče vozidla, a proto se nemohl dopustit správního deliktu. V situaci, kdy denně poskytuje do užívání motorová vozidla třetím osobám, by bylo krajně nespravedlivé, kdyby byl uznán odpovědným ze spáchání správního deliktu vždy, když řidič, kterého řádně označí, zůstane pro správní orgán nekontaktní. Takový trest by dopadal na všechny provozovatele autopůjčoven v České republice a vedlo by to k neúměrnému zatížení jejich podnikatelských možností. Na jedné straně je sice třeba respektovat úmysl zákonodárce postavit provozovatele vozidla do spoluodpovědné role za chování neukázněného řidiče, na druhé straně takový postup nemůže zasahovat do práva na podnikání. Odpovědnost za blíže neobjasněné přestupky osob, jimž by žalobce poskytl vozidlo do užívání, by znamenala faktické znemožnění tohoto druhu podnikání. Úprava § 125f zákona o silničním provozu tak, podle názoru žalobce, na podnikatele, jejichž předmětem podnikání je půjčování vozidel, nedopadá a týká se pouze běžných provozovatelů. Navrhl, aby soud žalované rozhodnutí zrušil a věc byla vrácena žalovanému.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na své argumentaci uvedené v žalovaném rozhodnutí a navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Soud předně zdůrazňuje, že podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „*s. ř. s.*“), soud přezkoumává napadené výroky žalovaného rozhodnutí v mezích žalobních bodů. V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu tedy platí dispoziční zásada. Rozsah přezkumu žalobou napadeného správního rozhodnutí je ve správním soudnictví vymezen žalobními body, jimiž žalobce konkretizuje svá tvrzení ve vztahu k namítanému porušení zákona. Z tohoto důvodu obsah a kvalita žaloby v podstatě předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí soudu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18.07.2013, č. j. 9 Afs 35/2012-42). Uvedení konkrétních žalobních námitek nelze nahradit zopakováním námitek uplatněných v odvolání, či snad pouhým odkazem na takové podání (srov. rozsudek NSS ze dne 22.01.2007, č. j. 8 Afs 55/2005-74). Soud není povinen se takovými námitkami opětovně zabývat, neboť není další třetí instancí ve správním řízení. Pro zhodnocení zákonnosti napadeného rozhodnutí je totiž podstatné, jakým způsobem se s těmito

námitkami vypořádal správní orgán. Jestliže žalobce v žalobě napadenému správnímu rozhodnutí vady vytkne, ale jen v obecné rovině, aniž by poukázal na zcela konkrétní skutečnosti, v nichž spatřuje pochybení, je zcela dostatečné, pokud se k takto obecným námitkám vyjádří soud jen v obecné rovině. Není namístě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta (srov. např. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24.08.2010, č. j. 4 As 3/2008-78). Tyto principy se přirozeně neuplatní za situace, kdy napadené správní rozhodnutí není přezkoumatelné pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů, popřípadě trpí takovými vadami, které z něj dělají rozhodnutí nicotné. V takovém případě soud napadené rozhodnutí zruší podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., nebo vysloví jeho nicotnost (§ 76 odst. 2 s. ř. s.).

Ze správního spisu vyplývají následující **rozhodné skutečnosti**:

Na základě oznámení o podezření ze spáchání přestupku Městské policie Pardubice správní orgán prvního stupně zaslal dne 05.08.2014 žalobci výzvu ve smyslu § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu. Dne 01.09.2014 obdržel podání, v němž žalobce uvedl, že řidičem vozidla v době spáchání přestupku byl V.K., nar. „X“, trv. pob. „X“. Správní orgán vyzval označeného řidiče k podání vysvětlení. Předvolání mu bylo doručeno dne 13.09.2014 a opakovaně dne 18.09.2014 fikcí podle § 24 odst. 1 správního řádu, přičemž ani na jednu z písemností nereagoval. Na základě toho správní orgán prvního stupně vydal dne 01.12.2014 příkaz, podle něhož se žalobce dopustil správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, neboť byly naplněny důvody ve smyslu odst. 4 téhož ustanovení zákona. V rámci podaného odporu žalobce správnímu orgánu vyčítal, že je trestán navzdory tomu, že poskytl konkrétní údaje o řidiči vozidla v době spáchání přestupku, přičemž nemožnost správního orgánu tohoto řidiče kontaktovat nemůže jít k jeho tíži. Správní orgán prvního stupně pokračoval v řízení a dne 04.02.2015 vydal rozhodnutí, ve kterém rozhodl o odpovědnosti žalobce za správní delikt podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. V odvolání proti tomuto rozhodnutí žalobce použil shodné námitky jako v odporu a doložil kopii smlouvy o užívání vozidla označeným řidičem. Kromě toho namítl některá procesní pochybení na straně správního orgánu prvního stupně. Žalovaný nicméně v postupu prvoinstančního orgánu žádná procesní pochybení neshledal, po právní stránce, podle něj, správní orgán postupoval v souladu s právními předpisy, a proto jeho rozhodnutí jako věcně správné potvrdil.

Krajský soud se tedy ve smyslu zmíněné judikatury nejprve zabýval otázkou, zda existuje některá z výše zmíněných výjimek ve vztahu k aplikaci dispoziční zásady, tj. zda je dán důvod pro to, aby soud aplikoval některou z výše uvedených výjimek. V této souvislosti dospěl krajský soud k závěru, že žalované rozhodnutí netrpí vadou uvedenou v ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s., žalované rozhodnutí není nicotné (§ 76 odst. 2 s.ř.s.) a rovněž se nejedná o zmíněné další případy průlomu do dispoziční zásady. Proto **se krajský soud dále zaměřil na přezkoumání žalovaného rozhodnutí v mezích žalobních bodů** (§ 75 odst. 2 s.ř.s.).

Podstatou celé věci je vyřešení otázky, zda odpovědnost provozovatele vozidla za správní delikt podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu nastává také v případě, že poskytování vozidel třetím osobám do užívání je jeho předmětem podnikání, provozovatel přesně označí řidiče, kterému vozidlo zapůjčil, a přesto nastane některá z okolností předvídaných § 125f odst. 4 písm. a), b) zákona o silničním provozu.

Skutková podstata § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu nepostihuje provozovatele vozidla za přestupek, nýbrž jej činí odpovědným za správní delikt. Zprostit odpovědnosti za tento správní delikt se přitom provozovatel vozidla může pouze za okolností předvídaných odst. 5 téhož ustanovení zákona. Odpovědnost provozovatele vozidla za správní delikt podle § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je tedy konstruována jako objektivní s přípustnými liberačními důvody. K naplnění skutkové podstaty není vyžadováno zavinění.

Skutkově shodná věc nebyla dosud předmětem rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, nicméně obdobnou věcí se NSS již zabýval v rozsudku ze dne 11.12.2014, č. j. 3As 7/2014-21, kdy vyslovil právní názor, že za situace, kdy „*šetření k osobě konkrétního pachatele přestupku podle § 125f odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, vede správní orgán k závěru, že by jím měla být blíže neurčená tzv. osoba blízká řidiče označeného provozovatelem vozidla, nezbavuje to provozovatele odpovědnosti za správní delikt podle § 125f odst. 1 zmíněného zákona.*“ Věcně šlo o to, že provozovatel vozidla označil konkrétní osobu řidiče (vypůjčitele), který měl mít v době spáchání přestupku vozidlo ve své dispozici. Tento řidič však později správnímu orgánu uvedl, že vozidlo řídila osoba jemu blízká a její identitu při podání vysvětlení odmítl sdělit s odkazem na § 60 odst. 1 zákona o přestupcích (zákon č. 200/1990 Sb.). NSS dovodil, že „*evidentním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Je proto zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou. Takto konstruovaná odpovědnost působí individuálně preventivně vůči provozovateli vozidla, stejně tak jako generálně preventivně vůči okolní společnosti, neboť je zřejmé, že zjevně nastalá protiprávnost spjatá s užíváním a potažmo provozem vozidla nezůstane postižena bez odpovědnosti konkrétní osoby.*“ Tím, že označený řidič odmítl s poukazem na § 60 odst. 1 zákona o přestupcích podat vysvětlení, zmařil možnost identifikace skutečné osoby řidiče a je tak namísto aplikace objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla. Tuto odpovědnost přitom nelze vykládat tak, že provozovateli je přičítáno jednání třetí osoby, která je svým postavením na něm a na jeho vlastnictví automobilu zcela nezávislá. Naopak je výrazem toho, že provozovateli z vlastnictví vozidla plynou závazky soukromoprávního i veřejnoprávního charakteru a existuje veřejný zájem na plnění povinností, které pro provozovatele vozidel vyplývají právě z norem veřejného práva.

Krajský soud má za to, že shora uvedené právní závěry lze analogicky použít na projednávanou věc. Jestliže žalobce zapůjčí třetí osobě své vozidlo, lhostejno zda v rámci podnikání nebo soukromě, je v jeho vlastním zájmu, aby s vědomím povinností, které pro něj vyplývají ze zákonné úpravy, zajistil dodržování pravidel silničního provozu a eliminoval negativní důsledky, které mu mohou při užívání jeho vozidla vzniknout, byť se jedná o užívání třetími osobami. Jestliže není splnění takového cíle dobře možné, nic nebrání tomu, aby v rámci soukromoprávního vztahu o užívání vozidla sjednal pro případ porušení pravidel uživatelem sankci, vratnou kauci, popř. odpovědnost za škodu, nebo své riziko promítl do ceny zapůjčení (nájmu) vozidla. Jestliže žalobce spatřuje nespravedlnost v tom, že zákon měří stejně jak půjčitelům (pronajímatelům) podnikatelům, tak půjčitelům

fyzickým osobám, krajský soud na rozdíl od toho nespravedlnost spatřuje právě ve stavu, kdyby tomu mělo být jinak. Společnosti provozující autopůjčovny, stejně jako řidiči, kterým svá vozidla poskytují k užívání, by totiž zůstávali beztrestní, neboť v případě jakýchkoliv obstrukcí ze strany označeného řidiče by nebylo možné za spáchaný delikt postihnout ani jednu stranu. Takový výsledek by však zjevně směřoval k cíli, který zákonodárce právní úpravou nezamýšlel.

Na výše uvedeném, podle názoru krajského soudu, nemůže nic změnit ani to, že žalobce označil konkrétního řidiče podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu. Takové vysvětlení je totiž pro správní orgán toliko **indicií** k tomu, aby zjistil skutečnou totožnost pachatele přestupku (srov. rozsudek NSS ze dne 26.11.2014, č.j. 1 As 131/2014-45, bod 28). I samotná **nájemní smlouva pouze svědčí existenci právního vztahu v souvislosti se zapůjčením vozidla, avšak automaticky bez dalšího neprokazuje, že v době spáchání přestupku řídil vozidlo ten, komu bylo dle údajů uvedených v této smlouvě žalobcem zapůjčeno.** Jestliže se však na základě dalších důkazů, včetně vysvětlení samotného řidiče nepodaří totožnost zjistit, ať už se řidič odkáže na osobu blízkou nebo je nekontaktní, a řízení o přestupku nelze zahájit a věc musí být odložena, jedná se právě o naplnění podmínek podle § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu, kdy lze s provozovatelem vozidla pokračovat v řízení o správním deliktu a uložil mu sankci. Jakkoliv se takové řešení může jevit žalobci nespravedlivé, je to právě on, kdo musí důsledněji dbát ochrany svých práv při sjednávání nájmu svých vozidel, eliminovat rizika plynoucí z charakteru jeho podnikatelské činnosti a zachovat si tak podmínky pro udržení vlastního podnikání.

Na základě výše uvedeného proto **soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.**

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., když neúspěšný žalobce neměl právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému podle obsahu spisu toto právo nevzniklo.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 8. září 2015

JUDr. Jan Dvořák v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Vladimíra Píchová